

Ocena pracy nauczyciela religii

Zmiany wprowadzone do Karty Nauczyciela Ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 239) stworzyły nową sytuację w szkolnictwie, co wyraża się m.in. w ocenianiu nauczycieli.

Praca nauczyciela w tym - także nauczyciela katechety - podlega ocenie (KN 6a.ust. 1). Można mówić o dwóch formach tego oceniania:

- 1) ocena dorobku zawodowego nauczycieli realizujących staż na kolejny stopień awansu zawodowego;
- 2) ocena pracy nauczycieli posiadających stopień awansu zawodowego: "kontraktowego", "mianowanego" i "dyplomowanego";

v Ocena dorobku zawodowego nauczycieli realizujących staż na kolejny stopień awansu zawodowego

Znowelizowana Karta Nauczyciela wprowadzając stopnie awansu zawodowego wprowadziła pojęcie stażu. Warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego jest posiadanie kwalifikacji (kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają *Porozumienia* zawarte *pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej dnia 8 VI 1993 r.* (Dz. Urz. MEN Nr 6, poz. 21), oraz z *dnia 6 IX 2000 r.* (Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 20) oraz odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku.

Wszyscy nauczyciele - oprócz stażysty, którego sytuacja zostanie osobno omówiona - chcąc uzyskać stopień awansu zawodowego winni złożyć do dyrektora szkoły (placówki) wniosek o rozpoczęcie stażu zawodowego w celu uzyskania danego stopnia zawodowego. Nauczyciele ci nie podlegają ocenie przez rok od uzyskania oceny dorobku zawodowego. Po upływie roku podlegają ocenie; mogą też być oceniani w czasie trwania stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Staż w przypadku ubiegania się o stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego trwa 2 lata i 9 miesięcy, a rozpoczyna się zawsze z dniem 1 września; w niektórych przypadkach może zostać skrócony do 9 miesięcy (tzw. przyspieszona droga awansu zawodowego). W okresie stażu nauczyciel realizuje własny program rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły, który podlega ocenie.

Ocena dorobku zawodowego nauczyciela, która może być pozytywna lub negatywna, winna być sporządzona na piśmie oraz zawierać uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, w przypadku ustalenia oceny negatywnej. Ocena winna uwzględniać stopień realizacji planu rozwoju zawodowego. W przypadku nauczyciela stażysty i kontraktowego dyrektor powinien dokonując oceny zapoznać się z projektem oceny dokonany przez opiekuna stażu i zasięgnięciu opinii rady rodziców. Natomiast w przypadku nauczyciela mianowanego po zasięgnięciu opinii rady rodziców (KN art. 9c ust. 6-11).

Nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego określony jako "kontraktowy", "mianowany" lub "dyplomowany", w stosunku do których od oceny dorobku zawodowego minął rok, a także nauczyciele, którzy nie mają pełnych kwalifikacji zawodowych, bądź nie ubiegają się o kolejny stopień awansu zawodowego, mogą zostać przez dyrektora szkoły ocenieni.

Nauczyciele, którzy rozpoczynają pracę, nie składa wniosku o rozpoczęcie stażu. Jest stażystą, ubiegającym się o stopień nauczyciela kontraktowego. Jego staż trwa 9 miesięcy i rozpoczyna się w dniu nawiązania stosunku pracy (KN 9d. ust. 1). Pod koniec stażu składa wniosek o nadanie stopnia nauczyciela kontraktowego. Nauczyciel stażysta nie może być oceniany w pierwszym roku pracy, (w rozumieniu przepisu artykułu 6a Karty Nauczyciela), ale może być oceniany po upływie co najmniej roku, od uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

v ocena pracy nauczycieli posiadających stopień awansu zawodowego: "*kontraktowego*", "*mianowanego*" i "*dyplomowanego*", nie ubiegających się o kolejne stopnie i nie mających pełnych kwalifikacji

a. Ocena pracy nauczyciela, jest czymś zasadniczo różnym od oceny dorobku zawodowego nauczyciela, o czym była wyżej mowa. Ta ocena może być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej lub oceny dorobku zawodowego. Ocenę pracy nauczyciela można dokonać na wniosek dyrektora szkoły, samego nauczyciela, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, rady szkoły lub rady rodziców. (KN 6a ust. 1). Ocenę dokonuje dyrektor szkoły w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące, od dnia złożenia wniosku, z tym, że musi uwzględniać w/w zastrzeżenia co do terminu. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym: wyróżniająca, dobra, negatywna (KN 6a ust. 4). Dyrektor dokonując oceny pracy nauczyciela, może zasięgnąć opinii samorządu uczniowskiego (KN 6a ust. 5).

Ocenę pracy ustala się po zapoznaniu nauczyciela z jej projektem oraz wysłuchaniu jego uwag i zastrzeżeń (KN 6a 8). Od ustalonej oceny pracy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, przysługuje prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora szkoły, do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą. Od oceny dokonanej przez ów organ oceniający nie przysługuje odwołanie (KN 6a, ust. 8-10).

b. Karta Nauczyciela zobowiązała Ministra Edukacji i innych ministrów, do określenia kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego. Wywiązując się z tego obowiązku Minister Edukacji Narodowej w dniu 2 XI 2000 r. wydał *Rozporządzenie w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego* (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1066).

Rozporządzenie to określa, że oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której jest zatrudniony nauczyciel. Gdy natomiast nauczyciel uzupełniania tygodniowy, obowiązkowy wymiar zajęć w innej szkole, oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której zatrudniony jest nauczyciel, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel uzupełnia ten etat (**§ 2.1,4**).

Dyrektor szkoły oceniając pracę nauczyciela, powinien uwzględnić:

- 1) poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prawidłowość realizacji innych zadań zawodowych wynikających ze statutu szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, kulturę i poprawność języka, pobudzanie inicjatywy uczniów, zachowanie odpowiedniej dyscypliny uczniów na zajęciach,
- 2) zaangażowanie zawodowe nauczyciela (uczestnictwo w pozalekcyjnej działalności szkoły, udział w pracach zespołów nauczycielskich, podejmowanie innowacyjnych działań w zakresie nauczania, wychowania i opieki, zainteresowanie uczniem i jego środowiskiem, współpraca z rodzicami),
- 3) aktywność nauczyciela w doskonaleniu zawodowym,
- 4) działania nauczyciela w zakresie wspomaganie wszechstronnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,
- 5) przestrzeganie porządku pracy (punktualność, pełne wykorzystanie czasu lekcji, właściwe prowadzenie dokumentacji) (**§ 2.8**).

Jeśli chodzi o ocenę pracy nauczyciela doradcy metodycznego, to *Rozporządzenie* określa, że dokonuje jej dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli, w zakresie dotyczącym wykonywania funkcji doradcy metodycznego (§ 2.5).

Dla **nauczycieli religii**, szczególnie ważne jest **Ocena pracy nauczyciela religii**

Zmiany wprowadzone do Karty Nauczyciela Ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 239) stworzyły nową sytuację w szkolnictwie, co wyraża się m.in. w ocenianiu nauczycieli.

Praca nauczyciela w tym - także nauczyciela katechety - podlega ocenie (KN 6a.ust. 1). Można mówić o dwóch formach tego oceniania:

- 1) ocena dorobku zawodowego nauczycieli realizujących staż na kolejny stopień awansu zawodowego;
- 2) ocena pracy nauczycieli posiadających stopień awansu zawodowego: "*kontraktowego*", "*mianowanego*" i "*dyplomowanego*";

v **Ocena dorobku zawodowego nauczycieli realizujących staż na kolejny stopień awansu zawodowego**

Znowelizowana Karta Nauczyciela wprowadzając stopnie awansu zawodowego wprowadziła pojęcie stażu. Warunkiem nadania nauczycielowi kolejnego stopnia awansu zawodowego jest posiadanie kwalifikacji (kwalifikacje zawodowe nauczycieli religii określają *Porozumienia* zawarte *pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej dnia 8 VI 1993 r.* (Dz. Urz. MEN Nr 6, poz. 21), oraz z *dnia 6 IX 2000 r.* (Dz. Urz. MEN Nr 4, poz. 20) oraz odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku.

Wszyscy nauczyciele - oprócz stażysty, którego sytuacja zostanie osobno omówiona - chcąc uzyskać stopień awansu zawodowego winni złożyć do dyrektora szkoły (placówki) wniosek o rozpoczęcie stażu zawodowego w celu uzyskania danego stopnia zawodowego. Nauczyciele ci nie podlegają ocenie przez rok od uzyskania oceny dorobku zawodowego. Po upływie roku podlegają ocenie; mogą też być oceniani w czasie trwania stażu na kolejny stopień awansu zawodowego. Staż w przypadku ubiegania się o stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego trwa 2 lata i 9 miesięcy, a rozpoczyna się zawsze z dniem 1 września; w niektórych przypadkach może zostać skrócony do 9 miesięcy (tzw. przyspieszona droga awansu zawodowego). W okresie stażu nauczyciel realizuje własny program rozwoju zawodowego zatwierdzony przez dyrektora szkoły, który podlega ocenie.

Ocena dorobku zawodowego nauczyciela, która może być pozytywna lub negatywna, winna być sporządzona na piśmie oraz zawierać uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania, w przypadku ustalenia oceny negatywnej. Ocena winna uwzględniać stopień realizacji planu rozwoju zawodowego. W przypadku nauczyciela stażysty i kontraktowego dyrektor powinien dokonując oceny zapoznać się z projektem oceny dokonany przez opiekuna stażu i zasięgnięciu opinii rady rodziców. Natomiast w przypadku nauczyciela mianowanego po zasięgnięciu opinii rady rodziców (KN art. 9c ust. 6-11).

Nauczyciele, którzy posiadają stopień awansu zawodowego określony jako "*kontraktowy*", "*mianowany*" lub "*dyplomowany*", w stosunku do których od oceny dorobku zawodowego

minął rok, a także nauczyciele, którzy nie mają pełnych kwalifikacji zawodowych, bądź nie ubiegają się o kolejny stopień awansu zawodowego, mogą zostać przez dyrektora szkoły ocenieni.

Nauczyciele, którzy rozpoczynają pracę, nie składa wniosku o rozpoczęcie stażu. Jest stażystą, ubiegającym się o stopień nauczyciela kontraktowego. Jego staż trwa 9 miesięcy i rozpoczyna się w dniu nawiązania stosunku pracy (KN 9d. ust. 1). Pod koniec stażu składa wniosek o nadanie stopnia nauczyciela kontraktowego. Nauczyciel stażysta nie może być oceniany w pierwszym roku pracy, (w rozumieniu przepisu artykułu 6a Karty Nauczyciela), ale może być oceniany po upływie co najmniej roku, od uzyskania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego.

v ocena pracy nauczycieli posiadających stopień awansu zawodowego: "kontraktowego", "mianowanego" i "dyplomowanego", nie ubiegających się o kolejne stopnie i nie mających pełnych kwalifikacji

a. Ocena pracy nauczyciela, jest czymś zasadniczo różnym od oceny dorobku zawodowego nauczyciela, o czym była wyżej mowa. Ta ocena może być dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej lub oceny dorobku zawodowego. Ocenę pracy nauczyciela można dokonać na wniosek dyrektora szkoły, samego nauczyciela, organu sprawującego nadzór pedagogiczny, organu prowadzącego szkołę, rady szkoły lub rady rodziców. (KN 6a ust. 1). Oceny dokonuje dyrektor szkoły w okresie nie dłuższym niż 3 miesiące, od dnia złożenia wniosku, z tym, że musi uwzględniać w/w zastrzeżenia co do terminu. Ocena pracy nauczyciela ma charakter opisowy i jest zakończona stwierdzeniem uogólniającym: wyróżniająca, dobra, negatywna (KN 6a ust. 4). Dyrektor dokonując oceny pracy nauczyciela, może zasięgnąć opinii samorządu uczniowskiego (KN 6a ust. 5).

Ocenę pracy ustala się po zapoznaniu nauczyciela z jej projektem oraz wysłuchaniu jego uwag i zastrzeżeń (KN 6a 8). Od ustalonej oceny pracy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, przysługuje prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem dyrektora szkoły, do organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą. Od oceny dokonanej przez ów organ oceniający nie przysługuje odwołanie (KN 6a, ust. 8-10).

b. Karta Nauczyciela zobowiązała Ministra Edukacji i innych ministrów, do określenia kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego. Wywiązując się z tego obowiązku Minister Edukacji Narodowej w dniu 2 XI 2000 r. wydał *Rozporządzenie w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, trybu postępowania odwoławczego oraz składu i sposobu powoływania zespołu oceniającego* (Dz.U. z 2000r. Nr 98, poz.1066).

Rozporządzenie to określa, że oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której jest zatrudniony nauczyciel. Gdy natomiast nauczyciel uzupełniania tygodniowy, obowiązkowy wymiar zajęć w innej szkole, oceny pracy nauczyciela dokonuje dyrektor szkoły, w której zatrudniony jest nauczyciel, w porozumieniu z dyrektorem szkoły, w której nauczyciel uzupełnia ten etat (§ 2.1,4).

Dyrektor szkoły oceniając pracę nauczyciela, powinien uwzględnić:

1) poprawność merytoryczną i metodyczną prowadzonych zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prawidłowość realizacji innych zadań zawodowych wynikających ze statutu szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, kulturę i poprawność języka, pobudzanie inicjatywy uczniów, zachowanie odpowiedniej dyscypliny uczniów na zajęciach,

2) zaangażowanie zawodowe nauczyciela (uczestnictwo w pozalekcyjnej działalności szkoły, udział w pracach zespołów nauczycielskich, podejmowanie innowacyjnych działań w zakresie nauczania, wychowania i opieki, zainteresowanie uczniem i jego środowiskiem, współpraca z rodzicami),

3) aktywność nauczyciela w doskonaleniu zawodowym,

4) działania nauczyciela w zakresie wspomagania wszechstronnego rozwoju ucznia, z uwzględnieniem jego możliwości i potrzeb,

5) przestrzeganie porządku pracy (punktualność, pełne wykorzystanie czasu lekcji, właściwe prowadzenie dokumentacji) (§ 2.8).

Jeśli chodzi o ocenę pracy nauczyciela doradcy metodycznego, to *Rozporządzenie* określa, że dokonuje jej dyrektor szkoły, w której nauczyciel jest zatrudniony, po uzyskaniu oceny pracy dokonanej przez dyrektora właściwej placówki doskonalenia nauczycieli, w zakresie dotyczącym wykonywania funkcji doradcy metodycznego (§ 2.5).

Dla **nauczycieli religii**, szczególnie ważne jest uszczegółowienie zawarte w § 7 *Rozporządzenia* Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 XI 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, (Dz. U. Nr 98, poz.1066) **odnoszące się bezpośrednio do katechetów. Czytamy tam: Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do nauczycieli religii, z tym że organ upoważniony do dokonania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną.**

Dla nas katechetów, w kontekście zmian w Karcie Nauczyciela Ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 239) i *Rozporządzenia* z 2 listopada 2000r., ważne jest to, że przy ocenie pracy katechety, dokonujący tej oceny dyrektor, *ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną*, zgodnie z §11 ust. 1 *Rozporządzenia* Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania lekcji religii w szkołach publicznych (por. Dz. U. Nr 36 poz. 155 z 1992r. z późniejszymi zmianami) czyli tak jak to było dotychczas: dla ważności oceny nauczyciela religii - katechety konieczna jest ocena pracy katechety dokonana w imieniu biskupa, co dokonują wizytatorzy religii. Wynika to z § 7, a także z § 2. ust. 8 pkt. 1 oraz z § 4 *Rozporządzenia* Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 XI 2000r..

Ocena pracy nauczyciela, m.in. jest potrzebna przy staraniu się o nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, kuratora oraz przy ubieganiu się o stanowisko dyrektora (tu jest wymagana co najmniej dobra ocena pracy nauczyciela).

ks. Tadeusz Panuś

źródło: http://www.katecheza.episkopat.pl/viewpage.php?page_id=20

t uszczegółowienie zawarte w **§ 7 Rozporządzenia** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 XI 2000 r. w sprawie kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczyciela, (Dz. U. Nr 98, poz.1066) **odnoszące się bezpośrednio do katechetów. Czytamy tam: Przepisy § 1-6 stosuje się odpowiednio do nauczycieli religii, z tym że organ upoważniony do dokonania oceny ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną.**

Dla nas katechetów, w kontekście zmian w Karcie Nauczyciela Ustawą z dnia 18 lutego 2000 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 239) i *Rozporządzenia* z 2 listopada 2000r., ważne jest to, że przy ocenie pracy katechety, dokonujący tej oceny dyrektor, *ma obowiązek uwzględnić ocenę merytoryczną nauczyciela religii ustaloną przez właściwą władzę kościelną*, zgodnie z §11 ust. 1 *Rozporządzenia* Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania lekcji religii w szkołach publicznych (por. Dz. U. Nr 36 poz. 155 z 1992r. z późniejszymi zmianami) czyli tak jak to było dotychczas: dla ważności oceny nauczyciela religii - katechety konieczna jest ocena pracy katechety dokonana w imieniu biskupa, co dokonują wizytatorzy religii. Wynika to z **§ 7, a także z § 2. ust. 8 pkt. 1 oraz z § 4 Rozporządzenia** Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 XI 2000r..

Ocena pracy nauczyciela, m.in. jest potrzebna przy staraniu się o nagrodę Ministra Edukacji Narodowej, kuratora oraz przy ubieganiu się o stanowisko dyrektora (tu jest wymagana co najmniej dobra ocena pracy nauczyciela).

ks. Tadeusz Panuś

źródło: http://www.katecheza.episkopat.pl/viewpage.php?page_id=20